

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра Психологічного консультування і психотерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор В.В. Александров

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія
(шифр і назва навчальної дисципліни)
напряму підготовки: 06.020303 філологія
(шифр і назва напряму підготовки)
для спеціальності 020303 мова та література
(латинська, давньогрецька мови та антична література)
(шифр і назва спеціальності (тей))
Спеціалізації: _____
(назва спеціалізації)
факультету Філологічного
(назва факультету)

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

Психологія. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів
за напрямом підготовки: 06.020303 «Філологія» 0305 спеціальністю: 020303
«Мова та література» (латинська, давньогрецька мови та антична література).
„____” _____, 2012.- 14 с.

Розробник: Лучанінова Надія Вікторівна, кандидат психологічних наук, викладач
кафедри психологічного консультування і психотерапії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психологічного консультування і
психотерапії.

Протокол № 15 від “12” червня 2012 р.

Завідувач кафедрою психологічного консультування і психотерапії,

д.психол.н., проф. _____ (Кочарян О.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“12” червня 2012 р

Схвалено методичною комісією факультету психології

Протокол № 5 від “14” червня 2012 р.

“14” червня 2012 р. Голова _____ (Маєвська Н.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань філологія шифр 0305		
	Напрямок підготовки <u>Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів 3	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Філологія</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		3-й	
Загальна кількість годин - 128		семестр	
		6-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 9	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у тому, щоб ознайомити студентів з базовими поняттями й проблемами психології досліджуючи зв'язок між методологічним, теоретичним та емпіричним рівнями наукового знання.

Завдання:

- надати основні методологічні принципи, на яких базуються дослідження в галузі психології
- виділити загальні й специфічні ознаки наукової теорії особистості
- науково довести існування історичної послідовності у постанові та вирішенні основних питань психології, виражаючи специфіку її розробки на сучасному етапі наукового знання
- виділити основні етапи розвитку особистості в філо- та онтогенезі
- підкреслити загальну характеристику пізнавальних та емоційно - вольових процесів

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- основні поняття, принципи, задачі та можливості психології як науки
- сутність психологічних станів та процесів
- основні напрямки сучасної психології

вміти:

- орієнтуватися у навчальній літературі
- співвідносити та знаходити зв'язки між різними напрямками розвитку психології
- аналізувати психічні явища з точки зору різних підходів

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до психології

Тема 1. Психологія як наука.

Роль психології в сучасному світі. Основні галузі психології. Критерії наукового пізнання. Принципи та методи психології. Історія розвитку уявлень про предмет психології. Криза в психології.

Тема 2 Сучасні проблеми та напрямки психології

Несвідоме як предмет психології. Біхевіоризм та необіхевіоризм. Гуманістична психологія. Гештальттерапія. Соціокультурний підхід в психології.

Модуль 2. Психологія особистості

Тема 3 Теорії особистості

Визначення особистості. Загальна структура особистості. Теоретичні уявлення про особистість в різних психологічних школах. Етапи розвитку й формування особистості.

Тема 4 Індивідуально-типологічні особливості особистості

Індивідуально – типологічні особливості особистості: темперамент, характер, акцентуації, психологічний портрет. Методи психодіагностики особистісних якостей.

Модуль 3. Психічні процеси.

Тема 5 Пізнавальні та емоційні процеси

Сприйняття та відчуття в системі свідомості та інтелектуальних якостей особистості. Загальна характеристика пізнавальних процесів у психології. Поняття про емоції та почуття. Загальна різниця між пізнавальними та емоційними процесами

Тема 6 Найвищі психологічні функції

Когнітивна сфера особистості. Пам'ять, мислення, увага й творчість як найвищі психологічні функції особистості. Природа емоційних процесів. Вольові характеристики особистості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Психологія як наука		6	2			15						
Тема 2. Сучасні проблеми та напрямки психології		4	2			15						
Разом за		10	4			30						

модулем 1													
Модуль 2													
Тема 3 Теорії особистості		6	3			15							
Тема 4 Індивідуально-типологічні особливості особистості		6	3			15							
Разом за модулем 2		12	6			30							
Модуль 3													
Тема 5 Психічні процеси		6	3			10							
Тема 6 Найвищі психологічні функції особистості		4	3			10							
Разом за модулем 3		10	6			20							
Усього годин		32	16			80							

5. Теми практичних занять

1	Загальна характеристика психології як науки
2	Проблема системи знань у психології
3	Методи психології
4	Душа та свідомість як предмети психології
5	Гуманістична психологія як представник гуманітарної парадигми в психології
6	Діяльнісний підхід в психології
7	Загальна характеристика пізнавальних процесів
8	Загальна характеристика емоційно-вольових процесів

6. Теми лабораторних занять

непередбачено навчальним планом

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичного забезпечення, передбаченою робочою навчальною програмою дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій. Для самостійної роботи студенту рекомендується відповідна основна та додадкова наукова література. Самостійна робота студента з вивчення навчального матеріалу може проходити в Центральній науковій бібліотеці університету.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія як наука. Підготовка до практичного заняття.	2
2	Функції психіки. Адаптивне значення психіки. Конспект першоджерел.	5
3	Тема 2. Сучасні проблеми та напрямки психології. Підготовка до практичного заняття.	2
4	Стадії і рівні розвитку психіки і поведінки тварин Конспект першоджерел.	5
5	Тема 3 Теорії особистості. Підготовка до практичного заняття.	2
6	Реферативна робота «Теорії особистості»	10
7	Тема 4 Індивідуально-типологічні особливості особистості. Підготовка до практичного заняття.	2
8	Підготовка власного психологічного портрету за психодіагностичними методиками визначення темпераменту Г. Айзенка та акцентуації К. Леонгарду.	10

9	Тема 5 Психічні процеси. Підготовка до практичного заняття.	2
10	Самостійна практична робота «Поняття емоції, афекту, настрою, пристрасті, переживання» конспект першоджерел	10
12	Тема 6 Найвищі психологічні функції. Підготовка до практичного заняття.	1
13	Підготовка до 3-х модульних контролів	20
14	Підготовка до заліку	10
15	Разом	80

8. Методи навчання

Лекція- теоретичне викладення матеріалу, базоване на навчальній програмі курсу та орієнтоване на засвоєння основних психологічних понять та оперування ними.

Самостійна робота – опрацювання здобутого матеріалу, здобуття навичок роботи з науковими базами стосовно тем курсу; підготовка до складання тестів та інших форм модульного контролю.

9. Методи контролю

Поточний контроль:

За темою 1 передбачене завдання: Конспект першоджерел: «Функції психіки. Адаптивне значення психіки.» Виконання завдань вчасно і відповідно науковим критеріям: максимальна кількість балів за роботу 5.

За темою 2 передбачене завдання: Стадії і рівні розвитку психіки і поведінки тварин Конспект першоджерел. Виконання завдань вчасно і відповідно науковим критеріям: 5 балів.

За темою 3 передбачене завдання: Реферативна робота «Теорії особистості» Виконання завдань вчасно і відповідно науковим критеріям: 5 балів.

За темою 4 передбачене завдання: Підготовка власного психологічного портрету за психодіагностичними методиками визначення темпераменту Г.Айзенка та акцентуації по К.Леонгарду. Виконання завдань вчасно і відповідно критеріям оформлення: 10 балів.

За темою 5 передбачене завдання: Самостійна практична робота «Поняття емоції, афекту, настрою, пристрасті, переживання». Виконання завдань вчасно і відповідно науковим критеріям: 5 балів.

1. **Модульна контрольна робота** – відповіді на розкриті питання щодо розкритих у модулі тем. Висвітлення основних наукових положень, теоретичних поглядів та досліджень, що були розглянуті під час аудиторних та самостійних занять з дисципліни. Два питання по 5 балів. По кожному модулю передбачено по 10 балів за відповідність науковим критеріям.

Модульна контрольна робота №1 – два відкритих питання. Критерії оцінювання:

- змістовність та правильність кожної відповіді – 3 бали (усього 6 балів)
- використання додаткових інформаційних джерел при підготовці – 2 бали
- грамотне та якісне оформлення роботи – 2 бали

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкової роботи: 5 балів

Орієнтовні питання до Модуля 1

1. Методи наукової психології.
2. Проблема предмету психології.
3. Етапи становлення вітчизняної психології.

4. Місце психології в серед інших наук.
5. Визначення психіки. Адаптивне значення психіки.
6. Еволюційний підхід до аналізу психіки тварин. Подразливість і чутливість.
7. Стадії і рівні розвитку психіки і поведінки тварин.
8. Поняття про вищі психічні функції. Системна організація вищих психічних функцій.
9. Властивості свідомості.
10. Категорія діяльності в психології. Принцип єдності свідомості і діяльності.
11. Структура індивідуальної діяльності людини. Основні механізми регуляції дій і операцій.
12. Діяльність, активність, поведінка.

Модульна контрольна робота №2 – два відкритих питання. Критерії оцінювання:

- змістовність та правильність кожної відповіді – 3 бали (усього 6 балів)
- використання додаткових інформаційних джерел при підготовці – 2 бали
- грамотне та якісне оформлення роботи – 2 бали

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкової роботи: 5 балів

Орієнтовні питання до модуля 2

- 1 Людина, індивід, особистість, індивідуальність.
2. Основні поняття психології особистості.
3. Класифікація потреб і мотивів.
4. Основні аспекти проблеми особистості в психології.
5. Психоаналітична теорія З.Фрейда.
6. Гуманістичний підхід.
7. Поведінковий підхід.
8. Особистість і діяльність.
9. Людина, індивід, особистість, індивідуальність.
10. Визначення темпераменту. Підходи до вивчення темпераменту.
11. Визначення характеру. Риси характеру. Типології характерів.

12. Самосвідомість та образ Я. Поняття Я-концепції.
13. Самооцінка та рівень домагань як елемент структури особистості.

Модульна контрольна робота №3 – Реферативна робота. 10 балів за відповідність критеріям наукової роботи (зміст, оформлення, своєчасність).
Мінімальна кількість балів для допуску: 10

Теми рефератів

1. Психологія пізнавальних процесів. Загальна характеристика пізнавальної сфери людини.
2. Відчуття як базовий пізнавальний процес. Способи класифікації відчуттів. Основні властивості відчуттів. Загальне визначення сприйняття. Основні властивості образів сприйняття.
3. Увага. Основні властивості уваги. Класифікації і види уваги.
4. Визначення пам'яті. Види, рівні і типи пам'яті.
5. Загальна характеристика уяви. Види уяви. Етапи і механізми переробки представлень в уявлювані образи.
6. Основні характеристики мислення як вищої психічної функції. Класифікації мислення.
7. Загальна характеристика психології емоцій. Види емоційних проявів.
8. Поняття емоції, афекту, настрою, пристрасті, переживання.
9. Поняття волі. Роль вольової сфери особистості.
10. Основні форми мислення.

Умови допуску до підсумкового семестрового контролю: до підсумкової роботи допускаються усі студенти, за умови доопрацювання 1-3 модулів.

Підсумковий контроль

Залік: Письмова робота, яка складається з чотирьох відкритих питань, кожна вірна відповідь оцінюється в 10 балів. Сумарна кількість балів – 40.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий семестрів контроль (залік)	Сума
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3			
T1	T2	KP1	T3	T4	KP2	T5	KP3		
5	5	10	5	10	10	5	10	40	100

Модуль 1 вважається зарахованим за умови складання конспектів тем 1 та 2, виконання контрольної роботи. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент для зарахування модуля, є 10 балів.

Модуль 2 вважається зарахованим за умови складання психологічного портрету, реферативної роботи та поточного контролю, мінімальною кількістю балів, яку повинен набрати студент для зарахування модуля, є 10 балів.

Модуль 3 вважається зарахованим за умови складання самостійної роботи та поточного контролю, мінімальною кількістю балів, яку повинен набрати студент для зарахування модуля, є 10 балів.

Студент є допущеним до підсумкового семестрового контролю за умови виконання самостійної роботи та поточних контролів (мінімальна кількість балів 30).

Система оцінювання знань з дисципліни

Семестр __6__

Кількість академічних годин			
Лекції	Практ.	Лаб.заняття	Самост.

	заняття		робота
32	16		80

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
1-49	FX	незадовільно	не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. НМК з дисципліни
2. Схеми та таблиці до тем курсу, наглядний матеріал

12. Рекомендована література

Базова

1. Бондарчук О.И., Бондарчук Л.И. Основы психологии и педагогики. Курс лекций. – К., 1999.
2. Гальперин П.Я. Введение в общую психологию. – М., 1976.
3. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. – М., 1996.
4. Дружинин В.Н. Психология / учебник для гуманитарных вузов. – СПб., 2003.
5. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 1983.
6. Маклаков А.Г. Общая психология. – СПб., 2002.

7. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія. – К., 2001.
8. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. – К., 2001.
9. Немов Р.С. Психологія. – М., 1999.
10. Общая психология (Курс лекций) Сост. Е.И. Рогов. – М., 2000.
11. Общая психология / Сост. Рогов Г.И. – М., 1995.
12. Основи психології та педагогіки. Опорний конспект лекцій. Укладачі: Н.П. Статінова, Г.П. Сень. – К., 1998.
13. Основи психології / За ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – К., 1999.
14. Петровский А.В. Введение в психологию. – М., 1996.
15. Психологія / За ред. Ю.Л. Трофімова. – К., 2001.
16. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии, СПб., 1999.
17. Трофімов Ю.Л. Психологія. Підручник для студ. ВУЗів. – К., 1999.

Допоміжна

1. Выготский Л.С. Собрания сочинений. – М., 1982.
2. Годфруа Ж. Что такое психология. – М., 1995.
3. Психология. Словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, Ярошевского М. Г. – М.: Политиздат, 1990.
4. Петровский А.В., Ярошевский М.Г. История и теория психологии. – Ростов-на-Дону, 1996.
5. Слободчиков В.И., Исаев Е.И. Психология человека. – М., 1995.
4. Соколова Е.Е. Тринадцать диалогов о психологии. – М., 1995.
5. Столяренко Л.Д. Основы психологии. – Ростов-на-Дону, 2000.

13. Інформаційні ресурси

1. www.psylib.ru
2. www.psiholibrary.com.ua

